

Sak 2 – Uttalelser

Forslag til uttalelser til Agder SVs fylkesårsmøte 7. februar 2026

U1: Sammen om Oslofjorden og Skagerak

Forslagstiller: Tvedestrand SV

U2: 2/3-felts E18

Forslagstiller: Tvedestrand SV

U3: Kultur må prioriteres høyere i krevende tider

Forslagstiller: Tvedestrand SV

U4: Ei meir folkeleg og naturvenleg line i energipolitikken

Forslagstiller: Evje og Hornnes SV

U5: Styrk barnekoordinatoren

Forslagstiller: Froland SV

U6: Ta kontroll over sosiale media

Forslagstiller: Froland SV

U7: Grunnleggende menneskerettigheter for ureturnerbare asylsøkere nå!

Forslagstiller: Lindesnes SV

U8: Kulturskole for alle – Innfør makspris og gratis breddeprogram nå!

Forslagstiller: Farsund SV

U9: Til kamp for den kommunale velferden

Forslagstiller: Mali Steiro Tronsmoen og Inger Brokka de Ruiter

U1: Sammen om Oslofjorden og Skagerak

Forslagsstiller: Tvedestrand SV

Oslofjorden er i krise, og sliter med konsekvensene av mange års overfiske, forurensning, avrenning fra landbruk, nedbygging av naturområder og tap av artsmangfold. I 2021 la regjeringen fram en helhetlig tiltaksplan med 63 punkter og mange involverte aktører. Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv gjelder fram til 2026. Tiltaksplanen støttes av fylkeskommuner, kommuner, og Nettverk for en levende Oslofjord som nå består av 26 organisasjoner.

Regjeringen foreslår i Statsbudsjettet å bruke nær 100 millioner kroner på tiltak for å redde Oslofjorden. Regjeringen har også tildelt miljødirektoratet midler for å revidere tiltaksplanen. Den reviderte tiltaksplanen er ifølge Oslofjordens Friluftsråd regjeringens mulighet til virkelig å vise at den mener alvor når det sier at Oslofjorden skal reddes. Skal dette lykkes, må regjeringen ta et langt mer aktivt lederskap i prosjektet og det må mye større beløp på plass i statsbudsjettet.

Sammen Om Skagerrak ble initiert i 2023 av Statsforvalteren i Agder, og har en foreløpig programperiode fram til 2030. Sammen om Skagerrak er en fellessatsing for å bedre miljøtilstanden til Skagerrak. Programmet er i aktiv drift fra høsten 2025, og deltakere er bl a fylkeskommunen, kommunene, academia, naturvernorganisasjoner og Norges Fiskarlag.

Grensen mellom disse to initiativene går ved fylkesgrensen mellom Telemark og Agder, men vi kan ikke se på disse to initiativene isolert. Det går ingen grensemur under vann. Forholdene er ikke noe bedre langs kysten i Agder enn lenger nord. Situasjonen i Skagerak påvirkes av hvordan det står til i Oslofjorden, og vice versa. Dessuten omfatter Skagerak også deler av Sveriges og Danmarks kyst. Derfor bør Oslofjorden og Skagerak behandles som en helhet, og regjeringen må ta aktivt lederskap. Et første skritt vil kunne være å inkludere Skagerak i Miljødirektoratets reviderte tiltaksplan.

Forslag til behandling: Sendes stortingsgruppa og media

27 **U2: 2/3-felts E18**

Forslagsstiller: Tvedestrand SV

28 Deler av E-18 gjennom Agder er utdatert, preget av lav standard og mangelfull
29 trafikksikkerhet. Men, ny E-18 er utsatt på ubestemt tid fordi trafikkgrunnlaget er for lite for en
30 4-felts motorvei med 100 km/t fartsgrense. Så om ikke trafikken på veistrekningen øker
31 betraktelig – og på både fylkes- og riksnivå er målsettingen det motsatte, ja da blir det ingen
32 ny vei – om vi da ikke senker kravene og aksepterer en 2-3 felts vei med midtdeler og 90 km/t
33 fartsgrense. Pengene vi sparer kan brukes til å redusere det enorme vedlikeholdsetterslepet
34 på riks- og fylkesveier. Agder SV vil arbeide for en nøktern og realistisk veistandard – og vil
35 anmode moderpartiet og Agders stortingsbenk om det samme.

36

37 **Forslag til behandling:** Sendes SV sentralt og Agderbenken på Stortinget

38 **U3: Kultur må prioriteres høyere i krevende tider**

Forslagsstiller: Tvedestrand SV

39 **Satsing på kultur er satsing på trygghet, fellesskap og personlig utvikling.** Ulike former
40 for kulturuttrykk er ikke noe folk passivt konsumerer, men involverer handling, og gir oss
41 verktøy for å forstå og prosessere verden rundt oss. Gjennom kulturen lærer vi å tolke og
42 analysere egne og andres erfaringer i det store og i det små. Uansett hva vår rolle i den
43 kulturelle verdikjeden er, deler vi opplevelser både i felles og egne rom. Slik utvikler vi empati,
44 tilhørighet og selvrespekt.

45 **Et levende nasjonalt og lokalt kulturliv er ikke et melisdryss på ei ferdig bakt kake,** men
46 en grunningrediens i attraktive lokalsamfunn. Steder med et levende kulturliv er steder hvor
47 folk vil bo og være. Kulturen gir innhold i folk sine liv, bidrar til en god oppvekst for barn og
48 unge og tiltrekker seg verdifull arbeidskraft til andre næringer.

49 **Kulturlivet representerer verdifulle arbeidsplasser i seg selv.** Skapende kunstnere har
50 muligheter til å bo i distriktet og skape store verdier her, også for tilleggsnæringer innen
51 transport,- reise,- og utelivsbransjen. Likevel lever mange kunstnere på fattigdomsgrensen
52 som selvstendig næringsdrivende. SV må sørge for gode velferdsordninger og tilstrekkelige
53 støtteordninger til kunstnere lokalt, regionalt og nasjonalt.

54 **SV må sikre kulturen en tydelig plass i Totalberedskapsåret 2026.** Krigen i Ukraina har
55 vist oss hvor mye som står på spill når samfunn er under angrep, hvordan kulturminne er noe
56 av det som definerer en nasjon, og hvor mye motstandskraft vi finner i et levende kulturliv.
57 Det må vi også huske i fredstid.

58 Kultur har i seg muligheten til å forstå og bearbeide samfunnsmessige og demografiske
59 endringer og utfordringer. Den ruster oss mot splittende bevegelser og mot utenforskap.
60 Fellesskapet som finnes i deltakelse, aktivitet og opplevelse, er en sentral del av den norske
61 beredskapen

62 **SV må lede samtalen om verdsetting av kultur i krevende tider.** Kultur må få egne
63 bærekraftsindikatorer, slik blant andre danske forskningsmiljø tar til orde for. Vi må stille de
64 riktige spørsmålene for å kunne regne ut de riktige samfunnsmessige og økonomiske
65 verdiene av et levende kulturliv her og nå, og samtidig ikke slippe de langsiktige verdiene av
66 syne. De må SV sikre ved å fortsette å øke rammene for kulturfeltet som helhet og styrke
67 rammene til Norsk kulturfond og de regionale kulturfondene.

68 **Slik kan SV styrke sin posisjon som Norges beste kulturparti.**

69

70 **Forslag til behandling:** Sendes SV sentralt og media

71 U4: Ei meir folkeleg og naturvenleg line i energipolitikken

Forslagsstillar: Evje og Hornnes SV

72 Noreg står i ei særstilling i europeisk klimadebatt. Allereie tidleg på 1900-talet bygde vi ut dei
73 første kraftverka basert på vasskraft. Desse gav industri og folk billeg og grøn straum. Det
74 grøne skiftet har ført til auka press på gamle kraftverk og auka krav om nye utbyggingar av
75 vindkraft, vasskraft, atomkraft og andre kraftkjelder. Samtidig har straumprisane til husstandar
76 og industri skote i vêret.

77 I dag brukar Noreg milliardar på forsøk med havvind, utbygging av vasskraft, nye
78 vindmølleparkar til lands og elektrifisering av olje- og gassnæringa. Vi meiner at desse
79 pengane kan bli brukt på ein betre måte som gagnar industri, privatpersonar og naturen.

80 Gjennom å satse på at den enkelte husstand i større grad blir sjølvforsynt med energi, meiner
81 vi at det norske samfunnet kan få fleire gevinstar. Det blir meir kraft til industrien og meir kraft
82 til eksport. Privatpersonar vil i større grad vere sjølvberga og straumrekninga vil truleg bli
83 merkbart billegare. I tillegg så vil mykje av den utbygginga som i dag er planlagt eller under
84 planlegging kunne kuttast. Det siste vil ha stor effekt på naturen.

85 Om eit slikt skifte skal lukkast, må det sterk lut til. Stønaden til dei som ønskjer å satse på
86 private løysingar må aukast merkbart. Kanskje må vi opp i ein stønad på om lag 90 % for å få
87 alle med? I tillegg så er det viktig at nye byggeprosjekt tar høgde for dette. For å finansiere
88 dette, er det først og fremst viktig å sjå på dei pengane vi allereie brukar til vindkraft og
89 vasskraft. Det kan òg vere lurt å spørje om dette er noko vi kan bruke «oljepengane» til?

90 Vi i SV meiner at dette er ein meir framtidsretta måte å tenke energipolitikk på, som gagnar
91 både natur og menneske.

92 **U5: Styrk barnekoordinatoren**

Forslagsstiller: Froland SV

- 93 Sårbare familier som har barn med nedsatte funksjoner trenger desperat kommunens hjelp
94 på mange forskjellige måter. Kommunene er lovpålagt å gi råd og veiledning, koordinator og
95 en primærkontakt innen noen av etatene, for eksempel avlastning.
- 96 Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) §7-2a
97 gir familiene rettigheter til barnekoordinator og beskriver pliktene til kommunen og
98 koordinator, men presiserer ikke at dette skal være en egen stilling. I mange kommuner blir
99 derfor barnekoordinator en ekstra oppgave som blir lagt til en ansatt i avlastningen eller
100 helsestasjonen. Denne ekstra oppgaven kommer på toppen av deres ordinære arbeidsstilling,
101 uten lønnet tid til opplæring eller tid til å bli kjent med familien og barnet som har spesielle
102 behov.
- 103 Agder SV krever at barnekoordinator skal skilles ut som en egen stillingsandel slik at
104 vedkommende får tilstrekkelig tid og opplæring til å utføre sine lovpålagte oppgaver.

105 U6: Ta kontroll over sosiale media

Forslagsstiller: Froland SV

106 Som politisk parti er det avgjørende at vi har kontroll på vår egen kommunikasjon. I løpet av
107 de siste årene har vi sett store forandringer i sosiale medier. Gjennom trusler, politisk press
108 og oppkjøp har de fleste store plattformer bøyd kne for amerikanske fascister.
109 Vi er sårbare, vi kan bortvises fra disse plattformene uten et minutts varsel, vi kan begravnes i
110 en algoritme så vi ikke når ut med våre budskap, vi kan overvåkes og kartlegges uten at vi vet
111 det.

112 Ifølge SV.no finnes vi på Facebook, YouTube, Instagram og en RSS Feed. Kun den siste av
113 disse er i virkeligheten vår egen. SV bør være proaktive og lansere sin egen SoMe-server på
114 Fediverse-protokollen. Ved å åpne vår egen Mastodon-server kan vi styre vår egen data, vi
115 kan moderere vår egen server, vi kan garantere at alle profiler er ekte SV-folk og på lik linje
116 med e-post kan vi være sikre på at vi selv har kontroll.

117 Vår egen SoMe-server vil bli et fint tilskudd til dagens tilbud, og en sikkerhet mot plutselig å
118 bli utestengt fra det vi trodde var vår egen kommunikasjonskanal.

119 **U7: Grunnleggende menneskerettigheter for**
120 **ureturnerbare asylsøkere nå!**

Forslagsstiller: Lindesnes SV

121 Her i Norge rystes vi av skremmende nyheter fra USA, der ICE driver brutal menneskejakt på
122 immigranter.

123 Samtidig, med lite oppmerksomhet fra norsk presse, blir en rekke mennesker som har vært i
124 Norge i mange år, deportert til land som regjeringen advarer oss mot å reise til – og som
125 disse menneskene ikke har noen trygg tilknytning til.

126 Nyere statistikk viser at bare på Sørlandet kan det være så mange som 50-70 ureturnerbare
127 papirløse asylsøkere med endelig avslag. De lever her i landet uten grunnleggende
128 rettigheter til helse og livsopphold, og har ikke lov til å ta seg arbeid. Noen av dem har vært
129 her mer enn 25 år.

130 Vi krever at mennesker i limbo skal ha grunnleggende menneskerettigheter, og oppfordrer
131 Stortinget til å imøtekomme disse kravene:

- 132 • Lengeværende asylsøkere med endelig avslag må få varig opphold på humanitært
133 grunnlag senest 10 år etter registrering.
- 134 • Vi krever grunnleggende menneskerettigheter for lengeværende asylsøkere med
135 avslag: Rett til helsehjelp på linje med resten av befolkningen. Rett til arbeid,
136 utdanning og bolig.
- 137 • Dagens regler for tilbakekalling av oppholdstillatelse må endres. Vi krever at det
138 innføres en foreldelsesfrist på 10 år.
- 139 • Barnets beste må komme først. Vi krever at barnets beste ikke overkjøres av det som
140 blir omtalt som innvandringsregulerende hensyn. Følg Baumann-utvalgets
141 anbefalinger.
- 142 • Norge må følge FNs anbefalinger og tolkning av Flyktningkonvensjonen.

143

144 **Forslag til behandling:** Sendes til Stortingsgruppa

U8: Kulturskole for alle – Innfør makspris og gratis breddeprogram nå!

Forslagsstiller: Farsund SV

Alle barn og unge har rett til å delta i kunst- og kulturliv – uavhengig av familiens økonomi, bosted eller bakgrunn. Kulturskolene skal være et inkluderende fellesskap for både breddetilbud og fordypning. I dag trues dette av økende priser og kutt i tilbud, som rammer sosialt skjevt, og bidrar til større forskjeller.

Når økonomiske barrierer stenger barn ute, mister vi ikke bare talenter -vi svekker fellesskapet. Kulturskolene er viktige lokale ressursentre for inkludering, kreativitet og identitetsbygging. De bør brukes langt mer aktivt i samarbeid med grunnskolen, SFO og frivillig kulturliv for å sikre at alle barn og unge får møte kunst og kultur i hverdagen, og mulighet til å kunne utvikle sine evner.

SV vil derfor innføre en nasjonal makspris på kulturskole, slik at deltakelse ikke blir et privilegium for noen få, men en rettighet for alle.

Samtidig må vi satse på gratis, lavterskel breddeprogram i SFO- og skoletiden. Når kulturtilbudet finnes på barnas egen nærscole, reduserer vi både sosiale og miljømessige barrierer. Mindre behov for transport betyr lavere kostnader for familiene, mindre bilbruk og lavere klimaavtrykk. Kulturtilbud i nærmiljøet gir mer tid til læring, lek og fellesskap – og mindre reisetid i bil og ventetid på parkeringsplasser.

Et breddeprogram kan bestå av teater, dans, musikkgrupper, visuell kunst, kor, korps og andre gruppeaktiviteter, der barn kan utforske ulike typer kunst og kulturuttrykk i trygge rammer. Dette gir i tillegg en inkluderende inngang til kulturskolen, der barn og unge senere kan velge fordypning til en overkommelig pris.

- Innfør en nasjonal makspris på kulturskole nå – for sosial rettferdighet.
- Innfør gratis breddeprogram på nærskolen – for inkludering og bærekraft.

Kulturskole for alle handler om mer enn bare kulturtilbud. Det handler om like muligheter og sterke lokalsamfunn, om kultur som en felles bærebjelke.

U9: Til kamp for den kommunale velferden

Forslagsstiller: Mali Steiro Tronsmoen og Inger Brokka de Ruiten

Mange kommuner i Agder og resten av landet står i en alvorlig økonomisk krise. Resultatet er kutt i helt grunnleggende velferdstjenester – samtidig som Norge som helhet aldri har vært rikere.

Over hele landet ser vi et sterkt folkelig engasjement mot denne utviklingen. Eldre og deres pårørende slår alarm om lange ventelister for sykehjemsplass og for få ansatte med for liten tid i hjemmetjenesten. Elever og foreldre protesterer mot skolenedleggelser og mangelfull bemanning i skole og barnehage. Kommunalt ansatte kjemper for kvalitet i tjenestene, for trygghet for dem som er avhengige av dem – og for et arbeidsliv der man slipper å gå hjem med strekkmerker i hjertet.

Kort sagt: Folk engasjerer seg mot den kommunale fattigdommen og for å sikre kommunale tjenester som utjevner forskjeller og gir trygghet i hverdagen.

Det som skjer nå, tærer på tilliten – til skattesystemet, demokratiet og troen på velferdsstaten. Kommuneopprøret er et opprør mot en samfunnsutvikling der ulikheten øker, ikke bare mellom mennesker, men også mellom stat og kommune. Resultatet er økt utrygghet for vanlige folk.

SVs ansvar

SV skal være den sterkeste garantisten mot velferdskutt. Vi må være tydelige på hvordan nedbygging av velferden kan stoppes – og snus.

Her spiller nasjonal politikk en avgjørende rolle. Økonomisk vekst må ikke bare tilfalle dem som allerede har mest, vi må omfordele mer og sikre at den økonomiske veksten kommer alle innbyggerne til gode, også i kommunene – der vi lever livene våre. Eldrebølgen og et økende omsorgsbehov i befolkningen må møtes med en sterkere offentlig sektor – fordi vi løser utfordringene best i fellesskap.

To parallelle mål

Både nasjonalt og lokalt må SV jobbe langs to spor samtidig:

1. Øke kommunenes inntekter

- Kreve økte frie inntekter fra staten
- Sikre fullfinansiering av reformer, normer og nye krav
- Løfte en nasjonal debatt om kommunefinansiering og omfordeling, inkludert sosiale kommuneveksttaler.

Dissens: Mali Steiro Tronsmoen ønsker også å ta inn et fjerde kulepunkt:

- Prioritere velferd over lokale skatteletter – der eiendomsskatt kan sikre bedre velferd

2. Redusere utgifter uten velferdskutt

- Arbeide for bedre lånevilkår for kommunale lån
- Gå imot kostbare prestisjeprosjekter når billigere løsninger kan gjøre jobben
- Kutte politikerlønninger der disse er høye
- Kutte antall direktører og arbeide for å begrense lønnsгалoppen på toppen i kommunesektoren

211 **Sosiale kommunevekstavtaler for velferd**

212 Byvekstavtalene for samferdsel har gitt langsiktig utvikling gjennom klare mål, forutsigbare
213 rammer og gjensidige forpliktelser, og viser at forpliktende samarbeid mellom stat og
214 kommune fungerer. Nå trengs en tilsvarende modell for velferdstjenestene.

215 Mange kommuner er lavinntektskommuner med store levekårsutfordringer, og trenger å jobbe
216 mer langsiktig og forebyggende. Disse kommunene trenger en ekstra statlig innsats.

217 Derfor foreslår SV **kommunevekstavtaler for velferd:**

- 218 • Langsiktige avtaler (minst 10 år)
- 219 • Reelle, friske midler fra staten
- 220 • Tydelige mål for forebygging og helhetlig arbeid
- 221 • Lokal tilpasning, utformet i samarbeid med kommunalt ansatte og folkevalgte